

za travnike, pa tudi za druge pridelke. Da se je za zdaj ta važni predlog po liberalnih ustavovercih Slovincem na škodo zavrgel, naj služi v poduk za prihodnje volitve. 3. Vladi se je naročilo, naj Ogersko vlado pripravi in se z njo pogodi, da se Mura na Štajerski in Ogerski meji skupno poravnava. 4. Deželnemu odboru se je naložilo, vlado spodbujati da se poravnanje Savinje bolj temeljito in z večjo varnostjo za obstanek dovrši. 5. Deželni odbor ima skrbeti, da se železniški most, ki se bo pri Spodnjem Dravbergu čez Dravo delal, tako priredi, da se bo tudi za druge vozove in bojo porabljal. Ta predlog je stavil in utemeljil g. dr. Šuc.

(Dalje prih.)

Iz Vuhreda. (Pod nemčurstvom) ne vzdihuje in ne trpi noben okraj na slovenskem Štajerskem toliko, kolikor naš mahrenberški. Vse gre tukaj ponemčevanju na roke, zlasti v mahrenberški dekaniji grabi nemški živelj vedno globljeje med Slovence. V Soboti na primer in pri sv. Jerneju ni nobenega človeka pri družbi sv. Mohorja, še duhovnikov tamošnjih ne najdeš v Koledaru za l. 1879. gotovo edini zgled v čeli lavantinski škofiji, vsaka druga fara še je zmogla par goldinarjev za sv. Mohorja. Najboljše je v tej zadevi na Remšniku, kder je 5 svetnih moških in 7 ženskih družbenikov, in pri sv. Ožbatu, kder jih je zavsema 13. Brezno šteje 5, Mahrenberg 4 (svetna samo 2), Muta 5, Pernice zraven župnika samo 1 uda. Da je zlasti mahrenberška fara jako ponemčena, tega je zraven drugih uzrokov, največ kriv penzionirani učitelj Köchl, ki je kakih 40 let v mahrenberški šoli nemški podučeval, ker slovenski niti besedice ni znal. Otročiči 2—3 zarodov iz slovenske okolice, ki je v Mahrenberg všolana, trpeli so brezobzirno ponemčevanje. Jdnake težave in krivice trpijo slovenski okoličanje še zato, ker so z nemškim trgom v eno politično srenjo stlačeni. Vsled tega zapoveduje nemški mahrenberški župan in jegovi dedovje, koji so v srenjskem zastopu, celej okolici. Ti pa gledajo pred vsem na korist trga, česar jim tudi ne zamerimo, vendar okolica se zanemarja in trpi. Ovo preziranje bilo je letos okoličanom vendar enkrat preveč ter so sklenoli ločiti se od trga. Ali tisti den, ko se je imelo za to glasovati, prišlo je premalo okoličanov in Mahrenberžani so privlekli slednjega črevljarčeka, krojačeka in lončarčeka in so tako kmete potisnili v manjšino. Slovenska okolica ostane prišita nemškemu trgu in si mora dati od tega „komandirati“. Letina je bila bogata le po senu in slami, a zrnja je le pičlo. Krompir je v deževnem vremenu kar v zemlji zgjil. Dosti strahu pa je tudi prizadajala nevarna bolezen, po kojej je pri nas dosti svinj v zgnbo šlo.

Iz Bizeljskega. (Letina). Radi bi vedeli, kako je pri nas z vinom? — Dosti ga je, da je mnogim posode zmanjkovalo. Mislim, da se je vina pridelalo več kakor 20.000 vedrov. Prodalo se je še le kakih 6000 vedrov po 4.50—7.50 fl.

Kteri so v začetku oktobra brali, imajo koj dobro robo, v dežji in po dežji je pa slabeje. Grozde je zelo gnjilo, tako tudi slive, jabelka, bruske itd. Potem takem se je bati, da vino ne bo obstoječe; treba ga bo večkrat pretakati. Pšenice k letu ne bomo želi, ker zavoljo prevelike mokrote se ni dalo ne orati ne sejati. — Jesti in piti imamo delo dosti, dolgov in štibre tudi, denarjev pa nič, in ker je zima pritisnila, 8—10° R. — ne bo tovrnikov.

F. K.

Iz Konjic. Že lansko leto je v „Slov. Gosp.“ bilo omenjeno da ima naša širazredna šola učiteljico zvano: Schubitz (Šubic). Mislili smo, da se bo te dve leti, kar je med Slovinci, vsaj toliko naučila slovenskega jezika, da bi jo otroci v šoli razumeli. Pa zelo smo se pomotili. Nasledek temu je, da otroci nimajo nobenega veselja za šolo, še manje pa k svoji učiteljici, in da se morajo od starišev s silo tja poganjati. Ubogi so otroci, ubogi smo stariši pri takih razmerah! Res je, da ta gospodična ni več premlada, kar bi bilo uzrok, da bi se ne mogla naučiti vsaj nekaj slovenščine, pa slišali smo, da neki zna tudi francoski in angleški govoriti in da se s prav dobrim uspehom uči na citre igrati. Ker v teh predmetih tako dobre uspehe dela, mislimo, da bi ta ženska tudi iz slovnice še nekaj naučila, ko bi si malo prizadevala in pomislila, da mora vendar nekoliko vestno ravnati, in ozrla na to, da je med slovenskimi otroci. Pustite torej, gospodična, citre in vse reči druge in se naučite, česar Vam je treba — slovenščine, ako hočete slovenski kruh jesti in opravljati vestno, kar ste storiti dolžni!

A. K.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ljubljanski župan, nemčur Laschan, pač ne vé, kako se spodobi vesti se nasproti gospodu, katerega je mesto imenovalo za častnega meščana. Slavni general Filipovič se mu je za ovo čast prijazno zahvalil in naznanil, kedaj se pripelja v Ljubljano. Laschan pa tega ni povedal nikomur in je sam na kolodvor pricepetal — brez mestnih odbornikov — Filipoviča pozdravljat. Tem lepše je bil Filipovič sprejet na Dunaju, posebno pa v Budimpeštu od cesarja, ki so mu v svoji palači odkazali stanovanje. Govorica je, da bo Filipovič postal grof. Ljubljanski župan pa si naj pri Slov. Matici kupi knjižico: Olikani Slovenec! — Slavni reg. štev. 32., pri katerem je naš stotnik Medved bil v Hercegovini, je prestavljen na Dunaj in je tukaj obhajal veseli in čestiti vhod točno tedaj, ko so državni poslanci volili v odbor, ki bi imel razpravljati o Berolinskem miru, vsled katerega smo zasedli Bosno in Hercegovino. Poslanec Herbst in jegovi pristaši mislili so, da bodo odborniki vse zavrgli. Ali zmotil se je; večina je za odobrenje Berolinskega miru in je le Herbstov predlog, naj bi se grof Andrassyjeva politika pograjala, odločno zavrgla,

ravno tako tudi predlog Groholskijev, ki je hotel upliv Rusov na Balkanu omejen imeti. Vse to bilo je zavrženo, voditelji ustavovercev so od lastnih prijateljev dobili sramotno breco in prav debelo zaušnico. Nekatere je to tako zabolelo, da so poslanstvo za delegacije odložili n. pr. jud Kuranda, brbljavi Schaupt itd. Gledé Berolinskoga miru so ustavoverci uže rep potegnili nazaj, bržčas bodo jednako storili zastran vojaške postave, katere še niso podaljšali, čeravno je to uže storil ogerski državni zbor. Naš finančni minister tirja, naj se mu dovoli za 20 milijonov izdati zlate rente, 40 milijonov papirne rente, t. j. državni dolg pomnožiti za 60 milijonov, ogerski minister grof Szapary pa zahteva dovoljenja za izdanje 40 milijonov zlate rente, da poplača 22 milijonov, katere je Ogerska pri judu Rothschildu izposodila in uže potrošila. Za ogerske davkeplačilec prihaja čedalje bolj hudo. V novem letu baje sedanji državni zbor ne bo več sklican; nove volitve pa bodo meseca marca. Na to nam treba uže sedaj misliti. Zopet je slišati, da bo grof Potocki dobil nalog sestaviti novo — ustavoversko ministerstvo! — Iz Tridentinskoga na Tirolskem se mnogo ljudi seli v južno Ameriko, ovi teden se je odpeljalo 400 oseb. — Tiroleci so iz večih mest generalu Filipoviču doposlali zahvalnico, da je tako razumno in slavno premagal Turke in kristijane rešil izpod krutega več stotinetnega jarma! Tudi Hrvati delajo tako, mesto Varaždin je slavnega generala imenovalo za častnega meščana! Bosenski poslaniki bili so od cesarja v Budimpeštu častno sprejeti in na obed povabljeni. Med poslaniki je Sarajevski župan Pasič-beg, ki je izročil pismo, v katerem Bosnijaki prosijo, naj jih svitli cesar sprejmejo kot zanaprej vselej verno udane državljane. Cesar so jim odgovorili, da bodo za vse po očetovski skrbeli. Pri obedu so se prijazno s poslaniki razgovarjali, zlasti o kupčijskih zadevah. Iz Budimpešta se vrača mnogo poslanikov domov nad Zagreb, drugi pa nad Dunaj, Trst in Spljet. Magjari in Hrvati se utegnejo porazumiti; Tisza je baje hrvatskim poslancem obljubil Dalmacijo. Djakovački škof Strosmajer bil je te dni pri papežu v Rimu in je sedaj na Dunaju; pravijo da zarad katoliških zaved v Bosni. Za stavljenje katoliške cerkve v Zenici so svitli cesar darovali 500 fl. V Sarajevu vnel se je hud požar, ki je precej mesta pokončal. Zboleli ljudje v Bosni in Hercegovini pogosto umirajo, v Sarajevu po 10—15 na den, to pa večjidel vsled hudega legarja. V veliki bolenišnici na Čengič-agejevi pristavi blizu Sarajeva sedaj ni nobenega ranjenega ali bolenega Slovenca več!

Vnanje države. Italijanski kralj išče novih ministrov, ki bi mu pomagali vsled neverstva, oduševstva in uboštvu razdevano kraljevstvo vladati. Laška kraljica včasih vendar v kako cerkvo pogleda sedaj, ko je zdvijan socialista jenega moža očitno na ulici zabosti htel, kralja pa nikoli ni videti

v biši božji. — Na Francoskem mora čuden red biti, ker tamošnji freimaurerski ministri nič ne storijo dijakom, kateri svoje profesorje s grdim zvižganjem, če ti kaj verskega čuta pokažejo, motijo in iz učilnic tirajo; ministri še take profesorje celó iz službe podijo. — Voditelj nemških katoličanov, Windhorst, je v pruskem državnem zboru nasvetoval, naj se šolske sestre pustijo, kder še niso iztirane. Lutrovski minister Falk je pa srdito odgovoril, da za las ne odjenja od „kulture borbe“, t. j. od preganjanja katoličanov. Na to je Windhorstov predlog bil zavržen. To kaže, da Nemčija ne dobi verskega miru, dokler bo nemški cesar imel take ministre! V Darmstadtu je vsa rodbina velikega vojvode na vratni vnetici zbolela, ena princesinja je umrla z nadvojvodinjo vred, hčerjo angleške kraljice! Bismark je z avstrijskimi poslaniki dogovoril novo kupčijsko nagodbo, ki bo pa samo eno leto veljala! — Stari Viljem je baje zopet papežu pisal! — Grki iščejo 60 milj. na posodo za vojniške priprave. — Albanci hočejo od sultana odstopiti. — Bolgari bodo 6. jan. volili prvokrat svojega kneza! Turškega finančnega uradnika Schmida (Nemca v turški službi) pa, ker je hotel davkarijske denarje pobirati, so takoj pregnali! V Carigradu je nastala velika rabuka izstradanih ljudi, sultan je mislil, da ga hočejo ubiti, in je tedaj mnogo sumljivih služebnikov dal ubiti, zapreti ali iz mesta izgnati. Z Angleži pa kuje novo nagodbo, izročiti jim hoče več trdnjav in mest, angleški kramarji pa mu bodo z denarji pomagali, Vsled tega se Rusi in Angleži čedalje bolj pisano gledajo. V Aziji marširajo 3 ruski generali vedno bliže proti Afganistanu, namreč Lomakin, Abramov in Ivanov. — Angleže v Afganistanu stiskavajo zima in bolezn. Jihovi oddelki malo prodirajo, marveč delajo šance v soteskah, kder so se ugnezidili. Ne upajo dalje, dokler si za seboj ne napolnijo dovolj veliko magacinov s živežem in strelivom. Afgani se zbirajo v Kandaharu! Čuti je, da baje Angleži ulovljene Afgane vesijo. No, to kaže, da so Angleži pravi zavezniki turških divjakov!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

Osek, nemški Eseg, šteje do 2600 hiš in 20,000 prebivalcev. Rokodelstvo ni toliko znamenito ali trgovina s žitom in kožami je velike važnosti. Mnogo bi pridobilo mesto, ako bi hotela vlada železnico omisliti iz Oseka v Brod. Morebiti bi šlo, ako bi se Magjari ne protivili s vsemi štirimi. (Naposled so se Magjari udali, vendar tako da so nam ugodno železuico iz Siseka v Banjoluko zabranili, do Broda pa sebi na korist železnico potegnili ne iz Oseka, ampak 6 ur niže od